

Bespreking: Guus van der Veer

Renate Hogeweg: Leven met hersenletsel na een ongeluk. Uitgeverij U2pi BV, 2011.
ISBN 9789087592189 (Hersenletsel/ niet aangeboren hersenletsel
NAH/Ongeluk/PO/1) Zie ook www.jouwboek.nl

Soort boek/ziekte/stijl: Het boek van 112 pagina's bestaat uit een verzameling dagboek fragmenten, geschreven door de moeder van een 16 jaar oude jongen die ernstig hersenletsel oploopt bij een verkeersongeluk.

Over de schrijfster: Renate Hogeweg is moeder van Bob die op 16-jarige leeftijd in 1987, op zijn fiets bij het oversteken door een auto werd geschept. Hij werd naar het Academisch Ziekenhuis in Utrecht gebracht, lag tien dagen in coma, verbleef vijf maanden in het ziekenhuis en anderhalf jaar in een revalidatiecentrum. Daarna kwam hij thuis. Renate Hogeweg schreef het dagboek aanvankelijk voor haar zoon. Zij sprak meerdere malen in de media over leven met NAH en geeft op verzoek lezingen over niet aangeboren hersenletsel (NAH).

Korte beschrijving: Op de dag dat haar zoon Bob zwaar gewond raakte bij een verkeersongeluk, begon de schrijfster een dagboek. In eerste instantie was dat bestemd voor Bob. Ze meende dat Bob, als hij zou blijven leven, misschien later zou vragen hoe het allemaal gegaan was. Bob zou dan het dagboek kunnen lezen. Maar het dagboek was voor haar ook een manier om verwarrende en emotionele zaken op een rijtje te zetten. En uiteindelijk besloot ze dat het verhaal naar buiten moest worden gebracht, omdat er volgens de schrijfster nog steeds geen adequate woonvorm is voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel (NAH). Ze hoopt bovendien dat haar relaas troost, bemoediging en herkenning biedt voor mensen die hetzelfde is overkomen.

Het dagboek loopt van november 1987 tot oktober 1990 en beschrijft de medische behandeling, de revalidatie en het leven daarna. Het boek is voorzien van een in mei 2011, dus bijna 24 jaar na het ongeluk geschreven nawoord met het laatste nieuws over Bob. Bob loopt en fietst weer, hij heeft werk en verkering. Maar hij heeft moeite met zijn korte termijn-geheugen en kan daardoor niet genoeg voor zichzelf zorgen. Daarom woont hij in een woonvoorziening.

Wat viel op: De dagboek aantekeningen lezen als briefjes van een moeder aan haar zoon. Ze zijn beknopt, zakelijk en tegelijk gevoelig, maar nergens sentimenteel. Ze zijn hier en daar behoorlijk kritisch. Daardoor wordt het boek ook interessant voor artsen, verpleegkundigen en therapeuten.

Citaten: Pag.32: "Omdat Jolande (een verpleegkundige) op cursus is moeten we zelf met je oefenen. Er is niemand anders! Hoe is dat mogelijk in zo'n groot ziekenhuis? Maar goed, wij gaan door. We kunnen niet wachten tot er een plaatsvervanger komt, dan mis je teveel.

Zo langzaam kunnen we alles zelf. Pap voeren heeft een zuster totnutoe maar één keer gedaan. Als ik het niet doe krijg je niks. Ja: sondevoeding! Maar niemand staat er kennelijk bij stil dat je ook weleens wat wil proeven, en dat je 'flauw' bent. Ik geloof ze het wel makkelijk vinden dat wij het doen. Ze hebben geen tijd. ".

Pag.48:“ Ik blijf tot 13.45 uur. Inmiddels weten we hoe het komt dat je niet wilt eten. Je hebt een ontsteking in je mond en je slokdarm en dat doet vreselijk zeer. Ik ben hierover zeer ontstemd: dat de revalidatiearts dat nou niet ontdekt heeft!! Hoe heb ik er niet op gehamerd dat er naar gekeken werd! Maar nee hoor. Zes weken in spanning geleefd en waarvoor?? Omdat ze de moeite niet genomen hebben om aan iets ‘gewoons’ te denken. Alles wordt op je ongeluk geschoven. Ik vind dit echt verschrikkelijk voor je. Onnodig! En zoveel afgevallen. Alles wat het AZU had opgebouwd is in twee maanden weer afgebroken inde HS. Ik heb gedacht dat je tich nog dood zou gaan...”

Pag.55: “ Bij het afscheid zeg je duidelijk ‘hallo’. Altijd bemerk ik dat als ik blij ben met zoiets, de therapeuten, verpleegkundigen en/of artsen mijn vreugde niet delen. Daar moet ik erg aan wennen. Het tempert mijn blijdschap over je vooruitgang toch wel iets... Ze zwakken het zo af op deze manier. En ik begrijp wel dat ze daar ook bewust zo mee omgaan, maar toch... als ze wisten wat dat teweeg brengt. Ik leer in elk geval dat ik het bij hen niet moet zoeken. Maar zo missen ze volgens mij ook iets, waar zij toch ook aan werken . (..) Ze willen geen valse hoop geven, maar hierdoor is het eigenlijk altijd een negatief beeld wat zij van jou aan me overbrengen.”

Extra: Van de flaptekst: ‘Op simpele vragen als 'wat heb je gedaan?' en 'heb je al gegeten?' kan hij geen antwoord meer geven. Naast problemen met het hoofd heeft hij te kampen met een waslijst aan zwaar lichamelijk letsel. (...) Elke keer als Renate naar Bob kijkt ziet ze diep in zijn ogen haar zoon van vroeger en dat geeft haar kracht. Zijn optimistische aard en gevoel voor humor blijken ongeschonden (...) De film Modern Times van Charlie Chaplin zorgt voor een doorbraak: na maanden zonder geluid voort te kunnen brengen barst Bob in lachen uit. Wonderlijk genoeg valt er vanaf dat moment regelmatig te lachen om rare nieuwe situaties en de originele zinnnetjes van Bob als hij opnieuw leert praten en schrijven.’